

S Bilişim Danışmanlık

Türkiye'de SİYASİ İSTİKRAR

2021 Aralık Aylık Rapor

Siyasi İstikrar İndeksi (Sİİ) Aralık Raporu Referans: 12180

Özet ve Değerlendirme

Sİİ Aralık'ta düşmüştür; **40.817'den 37.727'ye**. Sırasıyla, “**Hükümet Kurulum ve İşleyiş**”, “**Bürokratik Kapasite ve Tam Kullanımı**”, “**Ekonomik İstikrar Faktörleri**” ve “**Temel Meşruiyet ve Yönetim Normlarının Kararlılığı**” alt sektör indekslerindeki sert düşüş dikkat çekicidir.

2 / 6

“**Temel Meşruiyet ve Yönetim Normlarının Kararlılığı**” alt sektör indeksi sert ölçüde gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; siyasi iktidar, kaideli milli devlet ve siyasi düzeni askıya alma yönünde açık sinyaller vermekte, iktidar yanlılarının bu tür mesajlarını örtük desteklemektedir. Ankara ve İstanbul BB başkanlarına uygulanan baskılar kabul edilemezdir. İnsan hak ihlalleri yaygınlık ve sertlik kazanan işleyiştir. Döviz müdahale teknik ve hukuki alt-yapısı, kamucu ve kamucu olmayan aktörlerle geçişlilikler ağır olumsuz izlenmiştir. Müdahale, gerekçesi ne olursa olsun, her bir yönüyle kaideli devletti retti. Müdahale, ekonomi ve finans bilimini olduğu gibi devleti de retti.

“**Parlamento Desteği ve Yapısı**” alt sektör indeksi hafif gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri, kanunlaşmalarda düzenleme hataları, bütçe görüşmelerinde artan tansiyon, Aralık finans krizinin Parlamento zeminine bulaşı riskidir. Parlamento, ağırlaşacak görünen politik tıkanıklık çözüm yegâne kurumsal zeminidir. Bazısı bu zemini kırıp çözümü müzakereci süreç dışına atma hedeflemesindedir. Türlü vesileyle Parlamento'yu karıştırmak, ilgili/ilgisiz olumsuzlukları bulaştırma gayretindedir. Kastedilen "suçişleridir"!

“**Hükümet Kurulum ve İşleyiş**” alt sektör indeksi sert ölçüde gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri, Aralık'ta Hükümet, kendi ürettiği krize idari ve hukuki alt yapısı ağır bozuk işleyişte müdahale etmiştir. Hükümet, Türk finans sisteminin hane halkları tarafından üretilmiş sağlam denebilecek yönünü bozmaya yönelmiştir; DTH'lar! Aralık'ta temel-çekirdek bakanlıktan Hazine-Maliye Bakan değişimi izlenmiştir. Hükümet, asgari ücret ve

sosyal yardımlarda, emekli maaş artışlarında, elden geldiğince “sosyal” mevziide kalmıştır. Hükümet, işlevsel çökme eşiğindedir.

“**Siyasa Uygulama ve Yönetişim**” alt sektör indeksi gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; Aralık'ta finansal çalkantı var, kaynağı iktidar, güya çözümü akıl ve tecrübe dışı, çözüm adına izlenen yöntemlerle demeç düzeni ağır olumsuzdur.

“**Kurumlarla İlişkiler**” alt sektör indeksi hafif gerilemiştir. Kurumsal yapıda çökme, adalet, savunma, diplomasiden sonra Hazine-Merkez Bankacılığı şeklinde ekonomi/finans şeklinde yayılımda, pekişmededir. Kurumlar arası uyum adına işleyişse, misal Hükümet-TCMB, Hükümet temel işlevlerini çöktürmektedir. Uzun müddettir bölüm olumlu fasıllarında kayıt üretilememekte, Aralık.2021 bunun tekrarıdır.

“**Dış Politik Aktörlerle İlişkiler**” alt sektör indeksi hafif yükselmiştir. Yükseliş başlıca nedenleri; AB'nin Türkiye'deki demokrasi konusunda aktivasyon alması, bedeli nakden alınsa da ülkemizin enerji ithalatında kesintiye yol açmayan işleyiş, ABD-Rusya Ukrayna ve Doğu Avrupa gerilim güzergâhında Karadeniz yerine kayma ihtimalinin belirmesidir.

“**Bürokratik Kapasite ve Tam Kullanımı**” alt sektör indeksi sert ölçüde gerilemiştir. Gerileme ana nedeni Hazine ve Merkez Bankası bürokrasisinin ağır olumsuz uygulamalarıdır. Kamuda finans bürokrasisindeki çökme derinleşmekte, pekişmekte, ülkenin ve politikanın önünü ağır tıkamaktadır. Finansal çalkantı, kamu hizmeti üreten kamu kurum ve kuruluşlarıyla aynı işi gören özel sektör şirketlerinin maliyet yapısını ağır bozmuş, sübvansiyon ya da fiyat güncelleme gerekleri kamu hizmet arzını kesintiye uğraticı ya da erişimini imkânsız kılıcıdır. Savunmada ABD-Yunan silah satış ve denizde işbirliği anlaşmaları ülkemizi ve askerî bürokrasimizi zora sokucudur. Polisin siyasi partilere dönük “eşitliksiz” tutumu olumsuz izlemededir.

“**Siyasi Şiddet**” alt sektör indeksi hafif yükselmiştir. Covid-19 yitimlerine rağmen PKK ile mücadelede mevsim ve diğer şartlar olumlu işleyiş desteklemiştir. ABD yanında Rusya'nın örtük desteğine rağmen TSK, Suriye kuzeyinde PKK/YPG karşısında kararlılığını eksiltmemektedir.

“**Ekonomik İstikrar Faktörleri**” alt sektör indeksi sert ölçüde düşmüştür. Düşüş ana nedeni TCMB faiz indirimleri, dövize müdahale ve biçimidir. Hazine-Maliye Bakanlık değişim ve tedbirleri ağır olumsuz seyirdedir. Ülke finans sistemi ağır aksamış, hacimli rezerv ve güven kaybedilmiştir. Enflasyon, faizler, ağır sıkıntılıdır. Finansal çalkantı piyasalardan başka kamu hizmetlerini, kesintisizlik ve makul fiyatlarla erişimini de baskılamaya başlamıştır. Makroekonomik yönetimden sonra finansal bürokrasi de çökme eşiğindedir.

Siyasi istikrar Aralık'ta sert ölçüde düşmüştür. Teknik nedenden *Siyasi Şiddet* ve artan bazı ihtimaliyattan *Dış Politik Aktörlerle İlişkiler* ayrı, tüm alt sektörler düşmüştür. Hükümet temel-çekirdek işlevlerinde önceki çökme, Aralık'ta, finansal sahada bariz hale gelmiştir. Ülke ekonomisi yeni ve güçlü bir tehdit dalgası altına girmiştir.

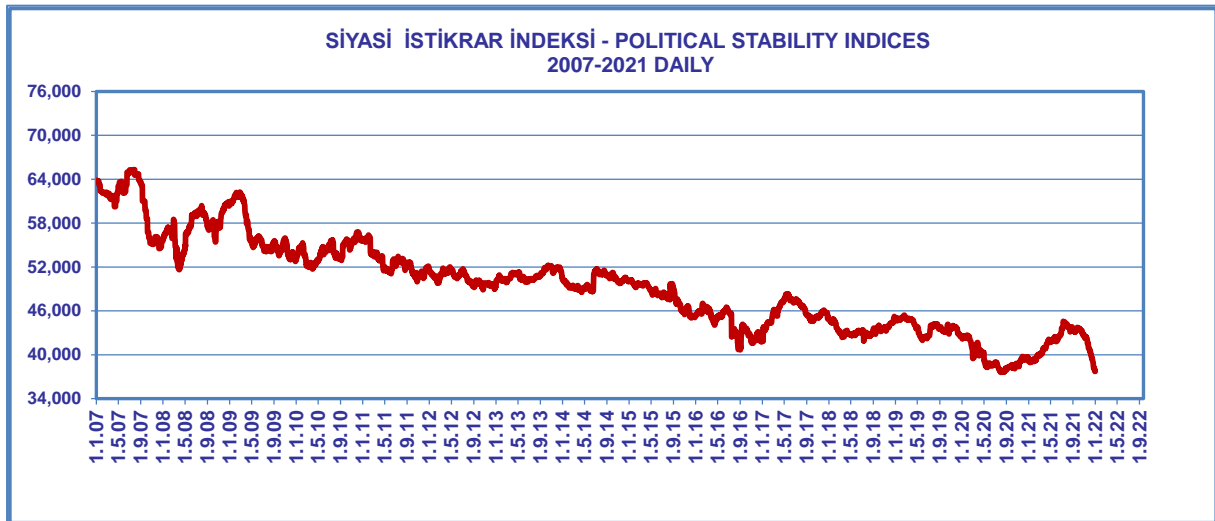
Alt Sektör Gelişmeler

	30.11.21	31.12.21	% Değişim / Difference
Siyasi İstikrar İndeksi (Sİİ) / Political Stability Index (PSI)	40.817	37.727	-7,57
Temel Meşruiyet ve Yönetim Normları / Basic Legitimacy And Governance Norms	5.245	4.636	-11,61
Parlamento Desteği ve Yapısı / Parliament Support and Structure	11.713	11.668	-0,38
Hükümet Kurulum ve İşleyişi / Government Forming and Operation	1.722	1.139	-33,86
Siyasa Uygulama ve Yönetişim / Political Efficiency and Governance	5.235	5.149	-1,64
Kurumlarla İlişkiler / Relations with Institutions	3.418	3.319	-2,90
Dış Politik Aktörlerle İlişkiler / Relations with Foreign Political Actors	1.806	1.881	4,15
Bürokratik Kapasite ve Tam Kullanımı / Bureaucratic Capacity and Full Usage	2.639	1.952	-26,03
Siyasi Şiddet / Political Violence	2.824	2.974	5,31
Ekonomik İstikrar Faktörleri / Economical Stability Factors	6.215	5.010	-19,39

5 / 6

Veriler

Değerlendirmelerde izlek ve raporlamalarla birlikte **1.376** haber (**17.520**'den **18.895**'e) ve yaklaşık **325** ekonomik veri kayıtlanmıştır. Haber ve verilerin kayıtlanma oranı yaklaşık **%2,1**'dir.

Sonuç

Aralık'ta siyasi istikrar sert ölçüde düşmüştür. Teknik nedenden *Siyasi Şiddet* ve artan bazı ihtimaliyattan *Dış Politik Aktörlerle İlişkiler* ayrı, tüm alt sektörler düşmüştür. Hükümet temel-çekirdek işlevlerinde önceki çökme, Aralık'ta, finansal sahada bariz hale gelmiştir. Ülke ekonomisi yeni ve güçlü bir tehdit dalgası altına girmiştir. Bu tehdit dalgası, Hazine-Maliye Bakanlık el değişimiyle maddileşmiştir. Politik irade, hak ve hakikati yanına almış hayatın ve gerçeklerin dayatmasını reddetmektedir. Politik irade, devletle kurumsallığından sonra milletin sivil toplumcu zamana yayılmışlığını sökmeye yönelmiştir. İyimser bakıldığında, politik irade konsolidasyonunu öne çekmektedir.

6 / 6

**Saygılarımızla,
S Bilişim Danışmanlık**

Not: Ana Rapor 47 sayfadan oluşmaktadır

“Bu raporun barındırdığı ya da dayandığı bilgiler yazarlarının doğru ve güvenilir olduğuna inandığı kaynaklardan alınmış ve akademik denetime tabi tutulmuştur. Bununla birlikte üçüncü şahıslardan alınan hiçbir bilginin doğruluğu ve tamlığı bağımsız olarak onaylanmamış buna dair bir garanti verilmemiştir. Rapordaki ifadeler geleceğe dair güncel beklentiler temin edebilir ve doğrudan güncel veya tarihi bir gerçeğe ilişkin olmayan herhangi bir beyan içerebilir. İşbu ifadeler bilinen / bilinmeyen riskler, tereddüt ve kapsamlı olarak belirtilmemiş başka faktörler içerebilir. Bu rapora katkıda bulunanlar sürekli değişen bir çevrede faaliyet gösterdiğinden devamlı yeni risklerin ortaya çıkması doğaldır. Okuyucu bu ifadelere aşırı bir güven sergileyerek yatırım ya da ticari bir işlem yapmalarını için uyarılmaktadır. Raporun hazırlanmasına katkıda bulunanlar yeni bir bilginin doğuracağı sonucu müteakiben hiçbir ifade üzerinde halka açık bir güncelleme yapma zorunluluğu taşımaz. Raporu yazarlar bu bilgilerin kullanımına bağlı doğacak hiçbir zarar yahut kayıptan hiçbir şekilde sorumlu tutulamazlar.” Tüm hakları saklıdır. Bu raporun hiçbir parçası fotokopi, kayıt, bilgi depolama ve yeniden kullanımı mümkün kılacak araç / sistem dâhil olmak üzere alıntı yapılamaz, yeniden yayınlanamaz.